7/19206

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

K - Q
TSE-ISO-EN
9000

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/610-142
Konu : Yazılı Soru Önergesi

22 Ocak 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/12/2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/27918 sayılı yazınız.

Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/19206 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan

EK : 1 yazı (2 sayfa)

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06640 ANKARA
Santral: (0312) 296 60 00

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Gülten KODAL Araştırmacı
e-posta : gkodal@csgb.gov.tr Tel : 296 64 36

7/19206

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ ENSAR ÖĞÜT'ÜN 7/19206 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Hükümet Programı ve Acil Eylem Planı çerçevesinde Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülen ve daha çok sosyal politika yönünden önem arz eden Esnek Çalışma Biçimlerini Düzenleyen Mevzuat Değişikliğinin Yapılması, İnsangücü Niteliğinin Artırılması İçin Kısa Süreli Eğitim ve Danışmanlık Hizmetlerinin Etkin Olarak Sürdürülmesi , İnsangücü Planlamasının Etkin Bir Şekilde Yapılması, Kayıtdışı İstihdam ve Yabancı Kaçak İşçi Çalıştırılmasının Önlenmesi, Çocuk İşçiliğin Önlenmesi için Gerekli Tedbirlerin Alınması gibi konularda çalışmalar yapılmaktadır.

Acil Eylem Planı çerçevesinde son üç yıl içerisinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Ortalama % 7'lerin üzerinde bir ekonomik büyüme sağlanmış, 4857 sayılı İş Kanunu ile ''esnek çalışma'' biçimleri mevzuatımıza girmiş, istihdam çeşitlendirilmiş; özel istihdam bürolarının faaliyetlerine izin verilmiş, SSK prim tabanı ile asgari ücret eşitlenmiş ve işverenlerimize 8 puanlık bir prim avantajı sağlanmış, işsizlik sigortası prim oranları 2002 yılından başlayarak Bütçe Kanunları ile birer puan indirilmiş, kişi başına binbeşyüz doların altında gelire sahip 49 ilimizde yapılacak yatırımlara arsa, vergi, sigorta primi ve enerji teşvikleri getirilmiş , özürlü çalıştırılması teşvik edilmiş, , Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı tekstil ve hazır giyim ürünlerinde KDV %18'den % 8'e indirilmiş, Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu kabul edilmiştir.

Ülkemiz için kritik bir konu haline gelen işsizlik sorunu kısa vadede çözülecek basit bir konu değildir. Gelişmiş Avrupa ekonomileri dahil bir çok ülkede işsizlik ve istihdam sorunu yaşanmaktadır. Ancak bir 'geçiş ekonomisi' süreci yaşayan ülkemizdeki yapısal sorunlar ve sosyal güvenlik mekanizmalarının yeterince gelişememesi işsizlik ve istihdam sorununun neticelerini ağırlaştırmaktadır.

Türkiye, uzun yıllar işsizlik sorununu çözecek sürdürülebilir bir ekonomik büyümeyi yakalayamamıştır. Buna hızlı nüfus artışı, tarım kesimindeki istihdam azalışı, işgücünün eğitim düzeyinin düşük olması, kadın istihdamının düşüklüğü ve işgücü piyasasındaki yapısal sorunlar eklenince çözüm zorlaşmıştır.

Son dört yılda ortalama % 7 büyüyen Türkiye'de çalışma yaşamına ilişkin önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Başta İş Kanunu olmak üzere çıkarılan kanunlarla kurumsal dönüşüm-yeniden yapılanmalar gerçekleşmiş, özel sektöre ve yabancı sermayeye kolaylıklar, belli illere yatırım teşvikleri, istihdam üzerindeki vergi yüklerinin azaltılması gibi bir çok istihdam odaklı uygulamalar hayata geçirilmiştir.

İstikrarlı büyüme, yapısal düzenlemeler ve diğer uygulamalara rağmen istihdam yeterince artırılamamıştır. Bundaki en önemli neden, tarım sektöründe yaşanan istihdam azalışıdır. Sekizinci Kalkınma Planı döneminde, tarım sektörünün istihdam içerindeki payı yüzde 36'dan yüzde 29,5'a gerilemiş ve bu sektördeki istihdam 1 milyon 276 bin kişi azalmıştır. Tarım dışı sektörlerdeki istihdamda özellikle 2003 sonrasında ciddi artış meydana gelmiş ve Plan döneminde 1 milyon 742 bin kişilik istihdam artışı gerçekleşmiştir. Tarım dışı sektörlerde 2005 yılında 1 milyon 162 bin kişilik istihdam sağlanmış olması bu artışın dönem sonunda oldukça hızlandığını göstermektedir. Toplam istihdam artış hızının düşük gerçekleşmesinin diğer nedeni ise, krizi takiben işgücünü daha verimli kullanan işletmelerin ek istihdama daha düşük düzeyde ihtiyaç duymalarıdır

Kriz sonrası emeğin verimliliğinin %10'un üzerine çıkması, kapasite kullanım oranlarının artışı ve istihdam yerine makine teçhizat alımının artması büyümenin istihdam üzerindeki yansımalarını azaltmıştır.

İstihdam odaklı politikaların başarısı için öncelikle işgücü piyasası önceliklerinin çok iyi bilinmesi gereklidir. Bunun için işgücü piyasası ile ilgili önemli hukuki ve kurumsal düzenlemeler yapılmıştır. Çalışma hayatı mevzuatının Türkiye'nin değişen ve gelişen

ÇALIŞMA VE SOSY. GÜV. BAK. STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI 1923

şartlarına, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine ve AB mevzuatına uyumunu sağlamayı amaçlayan 4857 sayılı İş Kanunu yürürlüğe girmiştir. 4904 sayılı Türkiye İş kurumu Kanunu ile Kurum günün ihtiyaç ve koşullarına göre bir istihdam kurumu olarak yeniden yapılandırılmıştır. Özel istihdam büroları açılması olanağı sağlanmıştır. İşgücü piyasası ile ilgili bilgi sisteminin oluşturulması amacıyla İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulu oluşturulmuştur. İstihdamın ve yatırımların artırılmasını amaçlayan 5084 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir.

Son yıllarda istihdamın artırılmasında ve işsizliğin azaltılmasında etkin bir araç olarak aktif işgücü politikalarına verilen önem artmıştır. Aktif işgücü politikaları, kamu istihdam hizmetlerini, iş yaratma ve işgücünün eğitimini içeren ve işgücünün özellikle dezavantajlı grupların istihdamının, niteliklerinin ve kazancının artırılmasını amaçlayan politikalardır.

Ülkemizde aktif işgücü politikalarının temel uyarlayıcısı olan İŞKUR bu kapsamda, iş arayanlar ile açık işlerin eşleştirilmesini, işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programlarını, mesleğe yöneltme, mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sunulmasını, iş arama stratejilerinin geliştirilmesini, işsizler, özürlüler, kadınlar ve gençler gibi dezavantajlı grupların daha kolay iş bulmasını, girişimcilik eğitimlerini ve istihdam garantili eğitim programlarını yürütmektedir.

Aktif işgücü politikalarının geliştirilmesi çalışmaları kapsamında, 2003-2006 yılları arasında Türkiye ve AB'nin ortak finansmanıyla İŞKUR tarafından Aktif İşgücü Programları Projesi yürütülmüştür. Bu proje kapsamında yaklaşık 50 bin kişi eğitilmiş ve bu kişilerin 9 binden fazlası istihdama dahil olmuştur. Bununla birlikte, aktif işgücü politikaları kapsamında yapılan harcamaların GSYİH'ya oranı AB ülkelerindeki %0,7 nin çok altındadır.

Aktif işgücü politikalarını yaygınlaştırmak ve bu kapsamda sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi temel amaç ve hedefler arasındadır. Bu çerçevede İŞKUR'un kapasitesi, aktif işgücü politikalarına ayrılan kaynaklar artırılacaktır.

İstihdamın artırılarak işsizlik sorununun çözümü, ekonomik ve sosyal politikaların birlikte ve etkin şekilde yürütülebilmesiyle mümkündür. Ekonomik alanda yatırımların istihdam yaratıcı alanlara kaydırılması, istihdamın ekonomik büyümenin temeline oturtulması, bu sorunun çözümünde atılması zorunlu olan adımlardır. Bunun için, işsizliğin çözümünde sosyal politika açısından önemli rol üstlenen kurumların geliştirilmesi ve güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

30 Kasım 2006 tarihi itibariyle, İşsizlik Sigortası Fonunun toplam gelirleri; 7 milyar 606 milyon YTL işçi ve işveren primi (gecikme zammı dahil), 2 milyar 560 milyon YTL Devlet Katkısı, 9 milyon 993 bin YTL İdari Para Cezası ve 14 milyar 135 milyon YTL faiz geliri olmak üzere toplam 24 milyar 312 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir. Fonun toplam varlığı, işsizlik sigortası giderleri 1 milyar 113 milyon YTL ve ücret garanti fonu gideri 4 milyon 947 bin YTL düşüldükten sonra, 23 milyar 194 milyon YTL'dir.

T.C. ÇALIŞMA VE SOSY. GÜV. BAK. STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI 1923